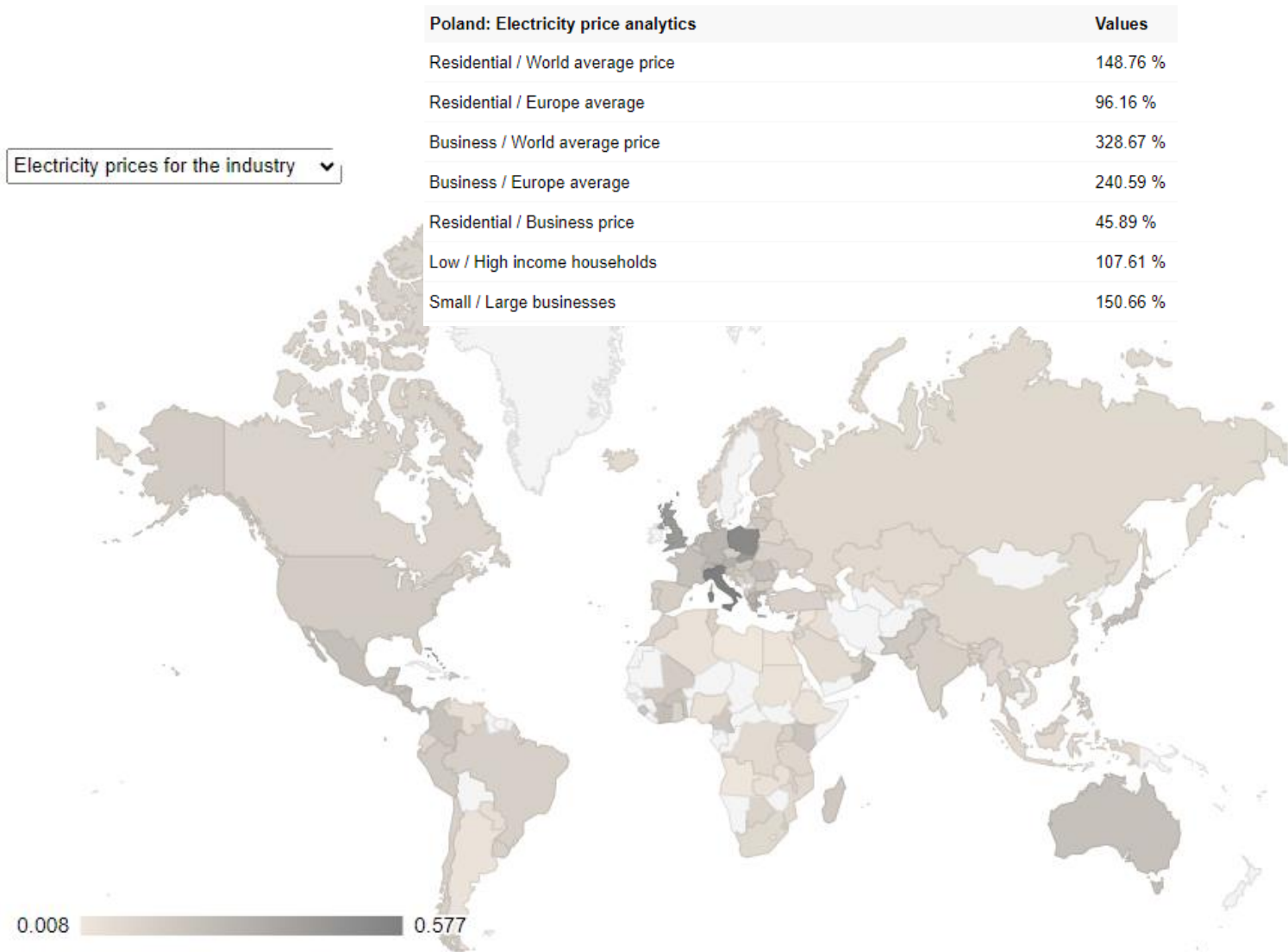

Ćwiczenia:

***Koszty działalności
i
ryzyka na rynku zagranicznym***

Electricity prices for the industry (kWh, USD)

Źródło: https://www.globalpetrolprices.com/electricity_prices/

Ceny energii dla biznesu, ceny paliw, stopa inflacji

Kraj	Cena energii elektrycznej dla przedsiębiorstw (USD/kWh), XII 2022	Ceny benzyny 95, 11.09.2023	Stopa inflacji (w %), VIII.2023*
Chiny (1 m.)	0,09	1,20	0,10
USA (2 m.)	0,15	1,09	3,70
Niemcy (3 m.)	0,90	2,02	6,10
Niderlandy (4 m.)	0,55	2,27	3,00
Japonia (5 m.)	0,23	1,26	3,30
Korea Płd. (6 m.)	0,10	1,31	3,40
Włochy (7 m.)	0,69	2,13	5,44
Belgia (8 m.)	0,33	1,95	4,09
Francja (9 m.)	0,37	2,08	4,90
ZEA (11 m.)	0,11	0,90	2,05
Wielka Brytania (15 m.)	0,44	1,91	6,80
Indie (18 m.)	0,12	1,26	6,83
Polska (24 m.)	0,39	1,54	10,10

Ceny energii dla biznesu, ceny gazu, ceny ON

Kraj (miejsce w światowym eksporcie towarów)	Cena energii elektrycznej dla przedsiębiorstw (USD/kWh), IX 2023	Natural gas prices for business, IX 2023 (kWh, U.S. Dollar)	Diesel prices, 22.04.2024 (liter, U.S. Dollar)
Chiny (1 m.)	0,09		1,09
USA (2 m.)	0,15	0,04	1,06
Niemcy (3 m.)	0,27	0,10	1,83
Niderlandy (4 m.)	0,25	0,14	1,95
Japonia (5 m.)	0,19		1,00
Korea Płd. (6 m.)	0,13	0,06	1,19
Włochy (7 m.)	0,58	0,13	1,93
Belgia (8 m.)	0,17	0,07	1,86
Francja (9 m.)	0,21	0,10	1,89
ZEA (11 m.)	0,11		0,84
Kanada (12 m.)	0,11		1,27
Rosja (14 m.)	0,08	0,01	0,70
Wielka Brytania (15 m.)	0,43	0,07	1,97
Indie (18 m.)	0,13	0,07	1,12
Wietnam (23 m.)	0,07		0,85
Polska (24 m.)	0,52	0,07	1,68

Ceny uprawnień do emisji CO2

Źródło: Trading Economics (2023), <https://tradingeconomics.com/commodity/carbon> (dostęp: 18.07.2023).

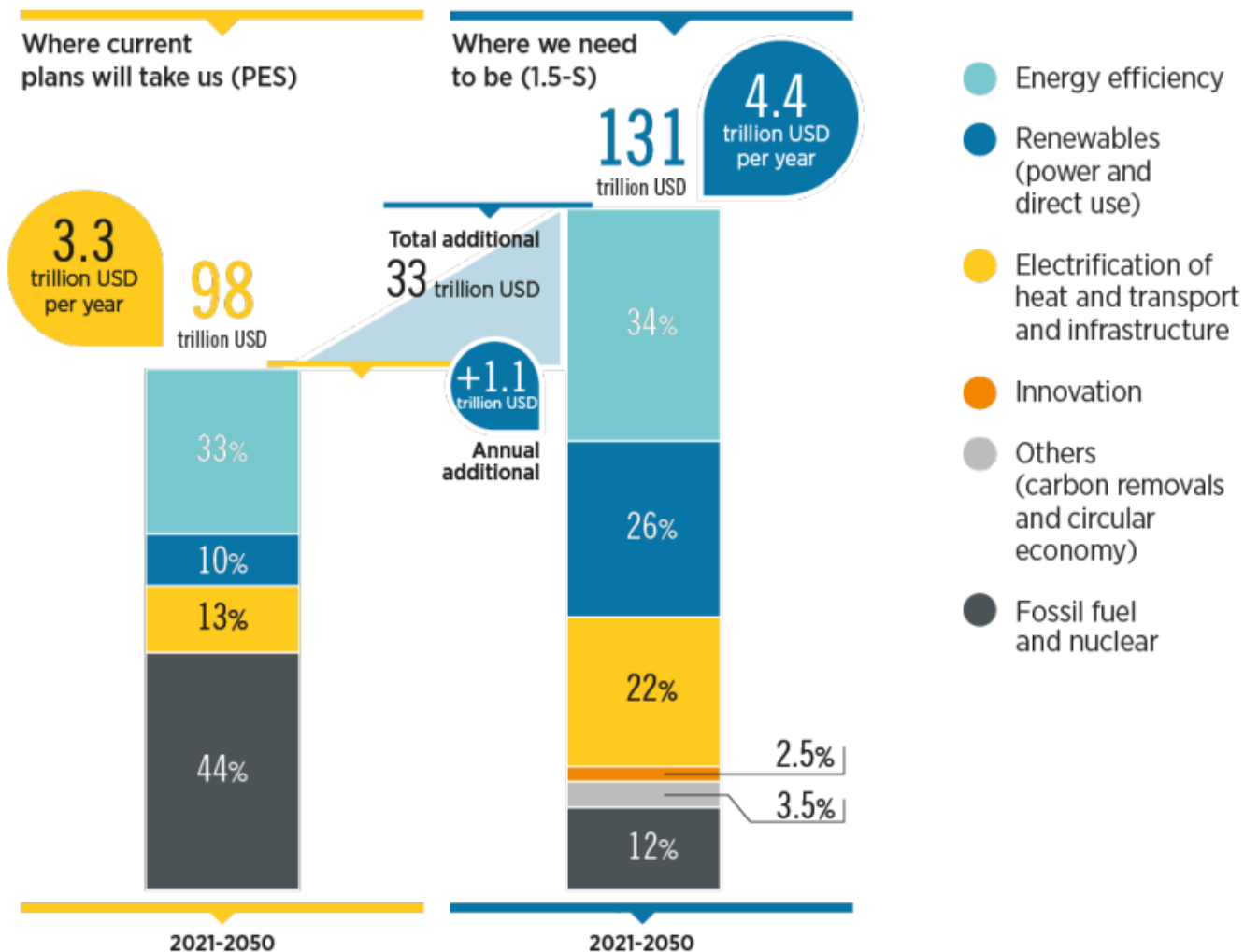
Ceny uprawnień do emisji CO2 są obecnie kluczowym kosztem w koncernach energetycznych (szczególnie w PGE, gdzie w 2019 r. koszty ich zakupu wynosiły **1,5 mld zł**, w 2020 r. **6,6 mld zł**, w 2021 **14,0 mld zł**, a w 2022 r. **20 mld zł**).

Total merchandise exports annual (bn US dollar, share)

Country	1990	2000	2010	2020	2021	2022
World (bn USD)	3490	6454	15302	17653	22366	24926
World (%)	100.0%	100.0%	100.0%	100.0%	100.0%	100.0%
United States	11.3%	12.1%	8.4%	8.1%	7.8%	8.3%
China	1.8%	3.9%	10.3%	14.7%	15.0%	14.4%
Japan	8.2%	7.4%	5.0%	3.6%	3.4%	3.0%
Germany	12.1%	8.5%	8.2%	7.8%	7.3%	6.7%
India	0.5%	0.7%	1.5%	1.6%	1.8%	1.8%
United Kingdom	5.3%	4.4%	2.7%	2.3%	2.1%	2.1%
France	6.2%	5.1%	3.4%	2.8%	2.6%	2.5%
Russian Federation	..	1.6%	2.6%	1.9%	2.2%	2.4%
Canada	3.7%	4.3%	2.5%	2.2%	2.3%	2.4%
Italy	4.9%	3.7%	2.9%	2.8%	2.8%	2.6%
E4	28.5%	21.7%	17.2%	15.7%	14.8%	13.9%

Źródło: WTO (2023), Merchandise exports by product group, <https://stats.wto.org/> [19.12.2023].

Nowe priorytety inwestycyjne: OZE, efektywność energetyczna i elektryfikacja

Ceny pracy - średnia roczna płaca

Kraj (miejsce w rankingu eksporterów)	Średnia roczna płaca (USD), 2020
Chiny (1 m.)	14 491
USA (2 m.)	60 220
Niemcy (3 m.)	59 513
Niderlandy (4 m.)	62 641
Japonia (5 m.)	48 562
Korea Płd. (6 m.)	38 991
Włochy (7 m.)	34 532
Belgia (8.)	54 506
Francja (9 m.)	43 618
Arabia Saudyjska (21 m.)	26 614
Wielka Brytania (15 m.)	53 599
Indie (18 m.)	2 024
Polska (24 m.)	15 620

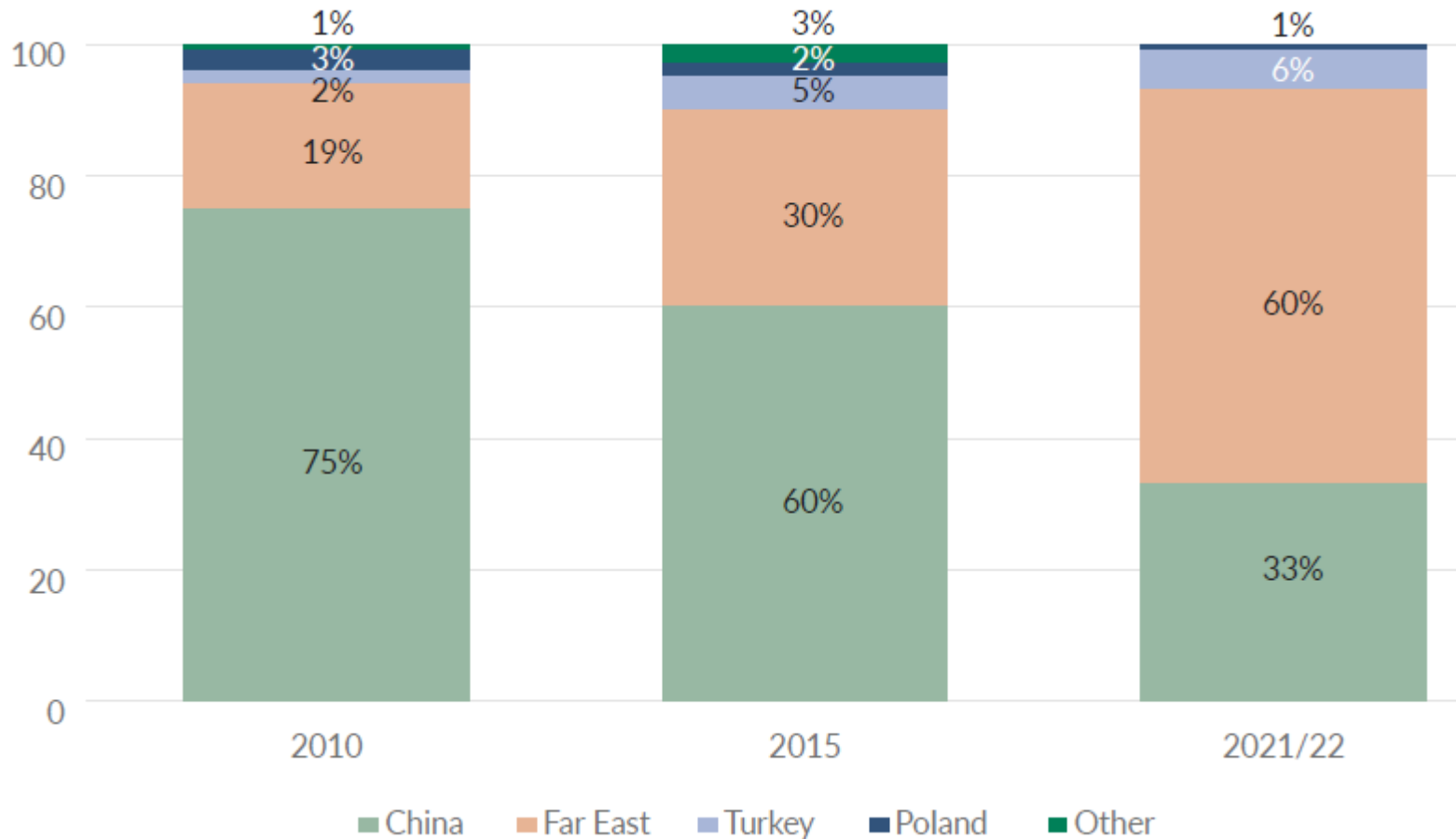
Źródło: OECD (2022).

Średnia płaca miesięczna brutto w wybranych krajach UE, 2022

Country	Average gross salary (EUR)
Denmark	6,173
Austria	4,540
Germany	4,168
Sweden	4,154
France	4,130
Ireland	4,049
Belgium	3,775
Finland	3,380
Netherlands	2,808
Spain	2,648
Italy	2,479
Slovenia	1,927
Lithuania	1,730
Estonia	1,553
Czechia	1,549
Portugal	1,517
Greece	1,466
Poland	1,418
Romania	1,303
Hungary	1,296
Slovakia	1,212
Bulgaria	852

LPP - zmiany w podziale produkcji

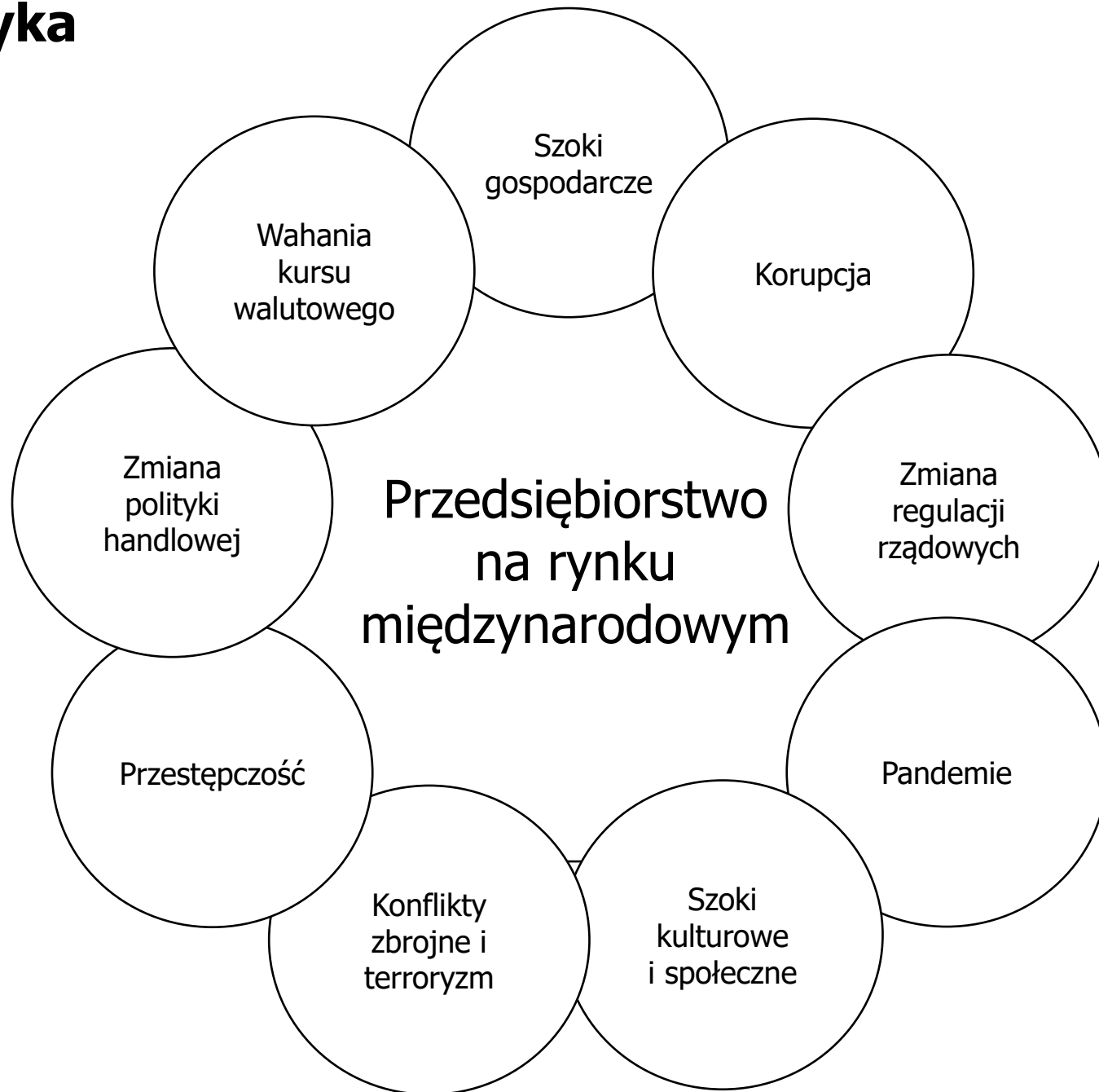
Bangladesz stanowi 39,5% dostaw, Chiny 33,4%, kraje Dalekiego Wschodu (Kambodża, Birma, Pakistan, Indie) 20%. 6,0% produkcji pochodzi z Turcji.

Średnie roczne wynagrodzenie w Bangladeszu (2023): **2945 USD**
Średnie roczne wynagrodzenie w Chinach (2023): **15620 USD**

Źródło: www.lppsa.com

Ryzyka

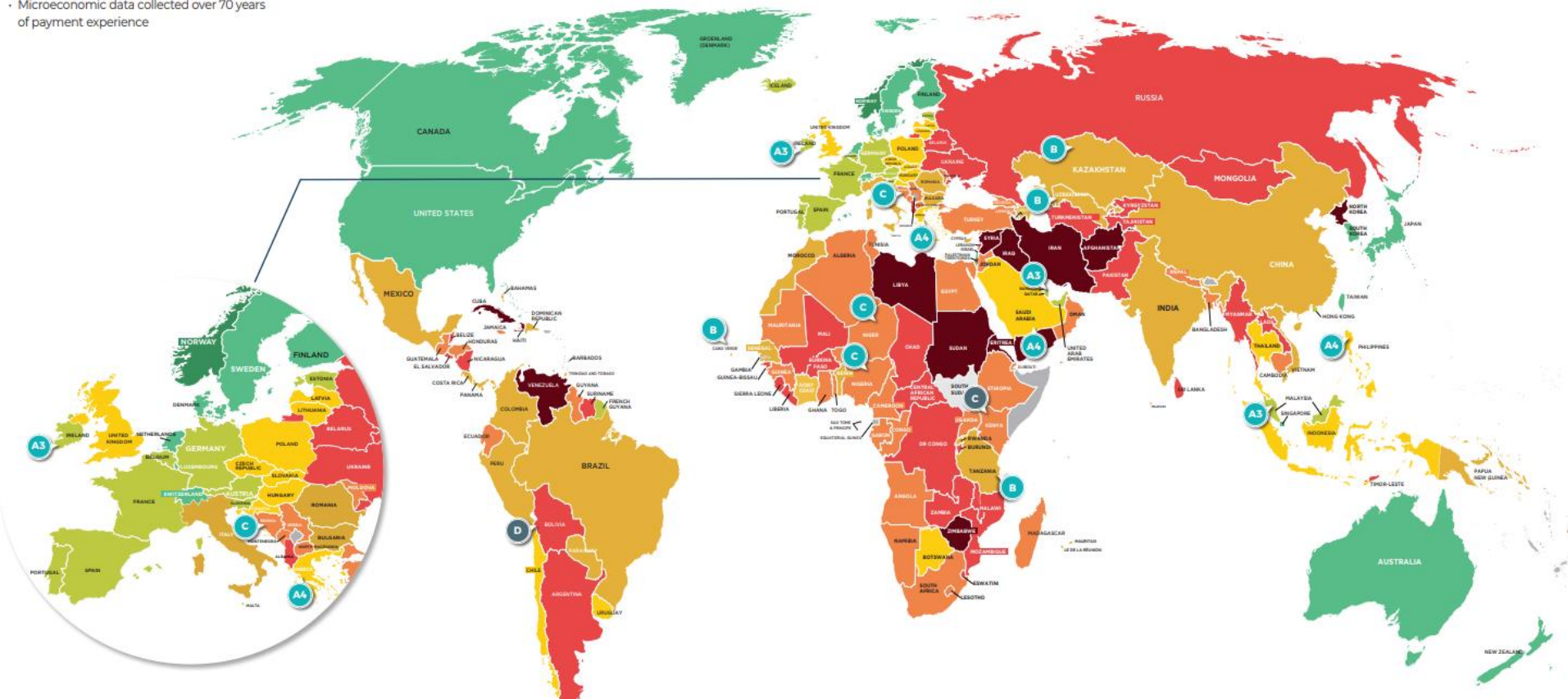

Mapa oceny ryzyka kraju, Q2-2023

162 COUNTRIES UNDER THE MAGNIFYING GLASS

A UNIQUE METHODOLOGY

- Macroeconomic expertise in assessing country risk
- Comprehension of the business environment
- Microeconomic data collected over 70 years of payment experience

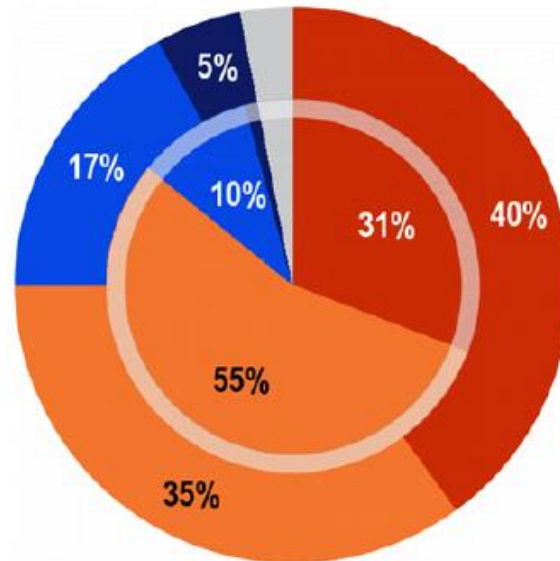
Mapa oceny ryzyka sektorowego, Q2-2023

	Western Europe	Austria	France	Germany	Italy	Netherlands (the)	Spain	Switzerland	United Kingdom
Agri-food	High Risk	High Risk	Medium Risk Upgrade	High Risk	Medium Risk Upgrade	High Risk	High Risk	High Risk	High Risk
Automotive	High Risk	High Risk	High Risk	High Risk	High Risk	High Risk	High Risk	High Risk	Very High Risk
Chemical	High Risk	High Risk	High Risk	High Risk	High Risk	High Risk	High Risk	High Risk	High Risk
Construction	Very High Risk	High Risk	Very High Risk	Very High Risk	Very High Risk	High Risk	High Risk	Medium Risk Downgrade	Very High Risk
Energy	Medium Risk Upgrade	Medium Risk Upgrade	Medium Risk Upgrade	High Risk	Medium Risk Upgrade	Medium Risk Upgrade	Very High Risk Upgrade	Medium Risk Upgrade	Medium Risk Upgrade
ICT*	Medium Risk	Medium Risk	Medium Risk	Medium Risk	Medium Risk	Medium Risk	Medium Risk	Medium Risk	Medium Risk
Metals	High Risk	High Risk	High Risk	High Risk	High Risk	High Risk	High Risk	High Risk	High Risk
Paper	High Risk Downgrade	High Risk Downgrade	High Risk Downgrade	High Risk Downgrade	High Risk Downgrade	High Risk	High Risk Downgrade	High Risk	High Risk
Pharmaceuticals	Medium Risk	Medium Risk	Medium Risk	Medium Risk	Medium Risk	Low Risk	Low Risk	Low Risk	Medium Risk
Retail	High Risk	High Risk	High Risk	High Risk	High Risk	High Risk	High Risk	Medium Risk	High Risk
Textile-Clothing	Very High Risk	High Risk	Very High Risk	Very High Risk	Very High Risk	High Risk	Very High Risk	High Risk Upgrade	Very High Risk
Transport	High Risk	High Risk	High Risk	High Risk	High Risk	High Risk	High Risk	High Risk	Very High Risk
Wood	High Risk	High Risk	High Risk	High Risk Downgrade	High Risk	Medium Risk Downgrade	High Risk	High Risk	High Risk

Źródło: COFACE, Barometer Country and Sector Risks - Q3 2023.

Stopień rozpowszechnienia problemu korupcji - opinie przedstawicieli biznesu

Pana/i zdaniem, jak bardzo problem korupcji jest rozpowszechniony w (NASZYM KRAJU)?

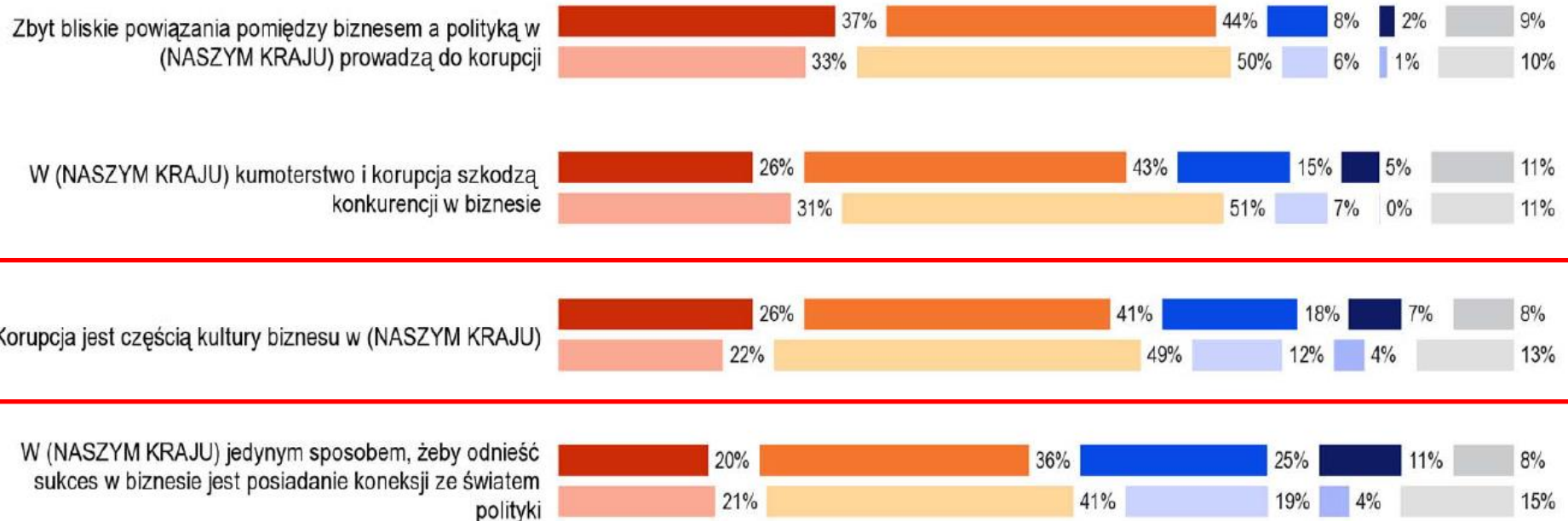

- Bardzo rozpowszechniony
- Raczej rozpowszechniony
- Raczej rzadki
- Bardzo rzadki
- Nie występuje (NIE ODCZYTUJ)
- Trudno powiedzieć

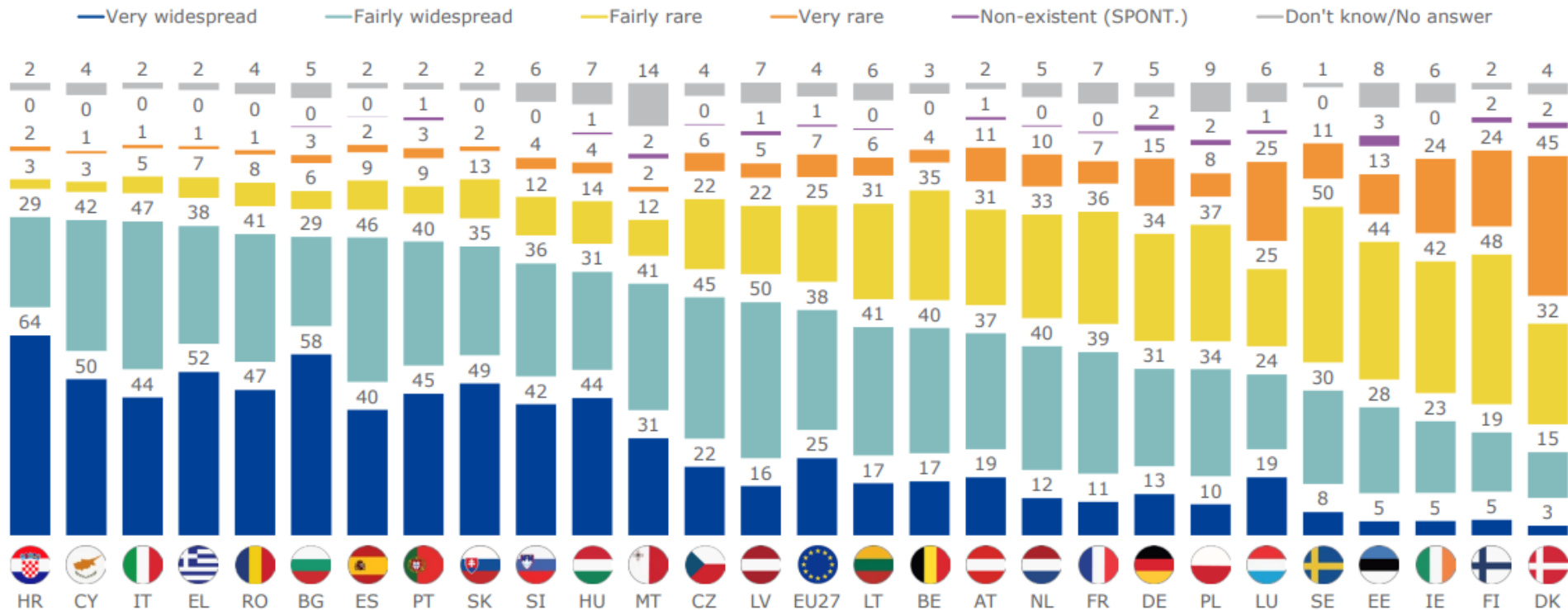
Źródło: EC, *Businesses' attitudes towards corruption in the EU*, 2013.

Korupcja a polityka oraz prowadzenie biznesu

O każdym z następujących stwierdzeń proszę powiedzieć, czy się z nim Pan(i) zgadza czy nie zgadza.

How widespread do you think the problem of corruption is in (YOUR COUNTRY)? (% by country)

Źródło: EC, *Businesses' attitudes towards corruption in the EU, 2022.*

Corruption Perception Index - metodologia

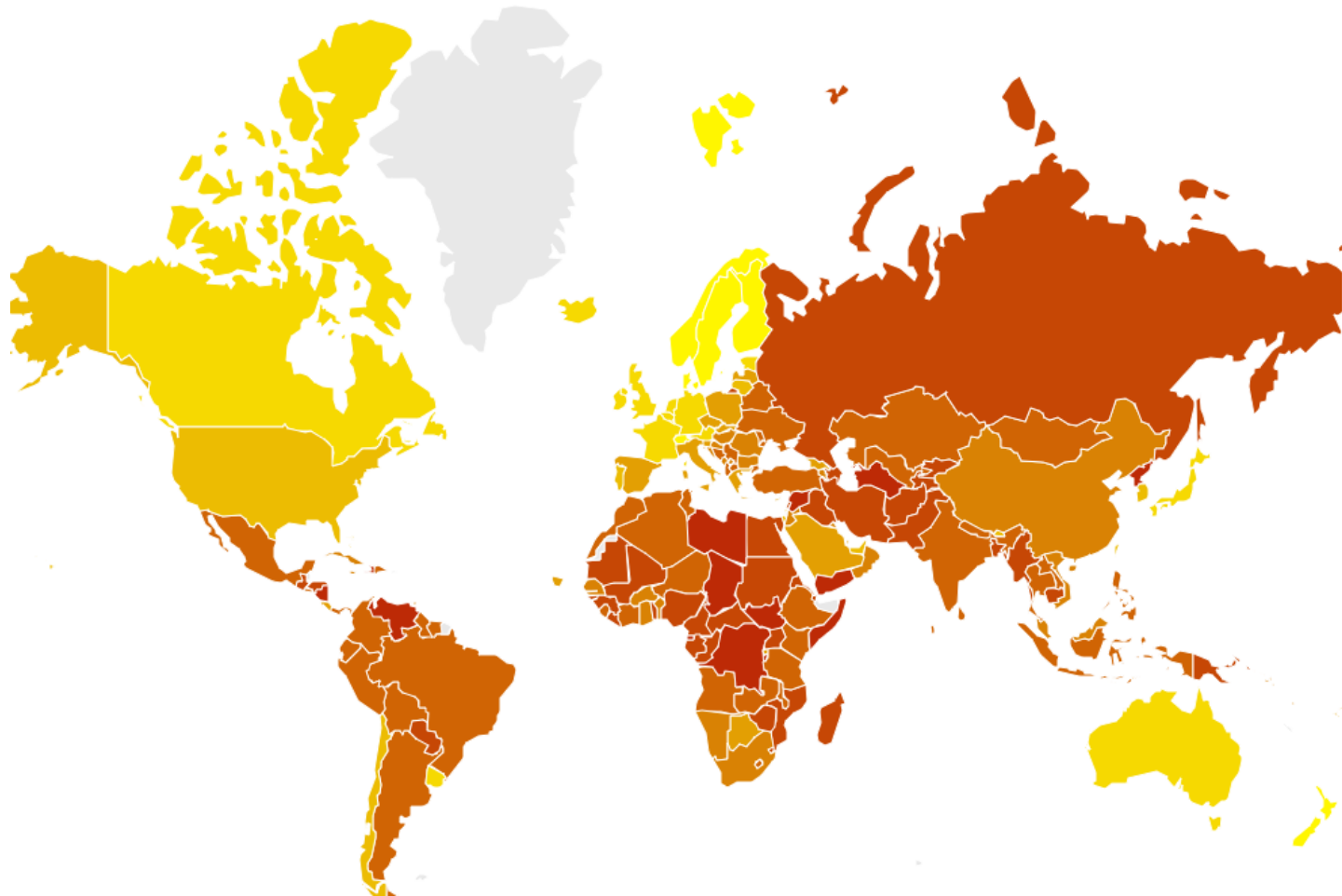
Wskaźnik percepcji korupcji (CPI) obejmuje następujące przejawy korupcji w sektorze publicznym:

- Łapówkarstwo
- Marnowanie środków publicznych
- Wykorzystywanie urzędów publicznych do celów prywatnych bez ponoszenia konsekwencji
- Nadmierna biurokracja w sektorze publicznym
- Nepotyzm w służbie cywilnej
- Przejęcie państwa przez wąskie partykularne interesy

oraz skuteczność w jej zwalczaniu

- Zdolność rządów do powstrzymania korupcji w sektorze publicznym
- Przepisy wymuszające na urzędnikach publicznych ujawnianie majątku i dochodów oraz potencjalnych konfliktów interesów
- Ochrona prawna osób zgłaszających przypadki przekupstwa i korupcji
- Dostęp do informacji na temat spraw publicznych/działań rządu

Corruption Perceptions Index 2022

SCORE

Highly
Corrupt

Very
Clean

0-9 10-19 20-29 30-39 40-49 50-59 60-69 70-79 80-89 90-100

Źródło: Transparency International (2022).

Corruption Perception Index 2022

SCORE COUNTRY/TERRITORY

90	Denmark
87	Finland
87	New Zealand
84	Norway
83	Singapore
83	Sweden
82	Switzerland
80	Netherlands
79	Germany
77	Ireland
77	Luxembourg
76	Hong Kong
75	Australia
74	Canada
74	Estonia
74	Iceland
74	Uruguay
73	Belgium
73	Japan
73	United Kingdom
72	France
71	Austria
70	Seychelles

69	United States of America
68	Bhutan
68	Taiwan
67	Chile
67	United Arab Emirates
65	Barbados
64	Bahamas
63	Israel
63	Korea, South
62	Lithuania
62	Portugal
60	Botswana
60	Cabo Verde
60	Saint Vincent and the Grenadines
60	Spain
59	Latvia
58	Qatar
56	Czechia
56	Georgia
56	Italy
56	Slovenia
55	Dominica

55	Poland
55	Saint Lucia
54	Costa Rica
53	Fiji
53	Slovakia
52	Cyprus
52	Greece
52	Grenada
51	Malta
51	Rwanda
51	Saudi Arabia
50	Croatia
50	Mauritius
49	Namibia
48	Vanuatu
47	Jordan
47	Malaysia
46	Armenia
46	Romania
45	China
45	Cuba
45	Montenegro
45	Sao Tome and Principe

44	Bahrain
44	Jamaica
44	Oman
43	Benin
43	Bulgaria
43	Ghana
43	Senegal
43	South Africa
42	Burkina Faso
42	Hungary
42	Kuwait
42	Solomon Islands
42	Timor-Leste
42	Trinidad and Tobago
42	Vietnam
41	Kosovo
40	Guyana
40	India
40	Maldives
40	North Macedonia
40	Suriname
40	Tunisia
39	Belarus

Corruption Perception Index 2022

39	Colombia
39	Moldova
38	Argentina
38	Brazil
38	Ethiopia
38	Morocco
38	Tanzania
37	Cote d'Ivoire
37	Lesotho
36	Albania
36	Ecuador
36	Kazakhstan
36	Panama
36	Peru
36	Serbia
36	Sri Lanka
36	Thailand
36	Turkey
34	Bosnia and Herzegovina
34	Gambia
34	Indonesia
34	Malawi
34	Nepal

34	Sierra Leone
33	Algeria
33	Angola
33	El Salvador
33	Mongolia
33	Philippines
33	Ukraine
33	Zambia
32	Dominican Republic
32	Kenya
32	Niger
31	Bolivia
31	Laos
31	Mexico
31	Uzbekistan
30	Djibouti
30	Egypt
30	Eswatini
30	Mauritania
30	Papua New Guinea
30	Togo
29	Gabon

28	Mali
28	Paraguay
28	Russia
27	Kyrgyzstan
27	Pakistan
26	Cameroon
26	Liberia
26	Madagascar
26	Mozambique
26	Uganda
25	Bangladesh
25	Guinea
25	Iran
24	Afghanistan
24	Cambodia
24	Central African Republic
24	Guatemala
24	Lebanon
24	Nigeria
24	Tajikistan
23	Azerbaijan
23	Honduras
23	Iraq

23	Myanmar
23	Zimbabwe
22	Eritrea
22	Sudan
21	Congo
21	Guinea Bissau
20	Democratic Republic of the Congo
19	Chad
19	Comoros
19	Nicaragua
19	Turkmenistan
17	Burundi
17	Equatorial Guinea
17	Haiti
17	Korea, North
17	Libya
16	Yemen
14	Venezuela
13	South Sudan
13	Syria
12	Somalia

WGI - Control of Corruption, 2022

Lp.	Kraj	Wskaźnik (skala od - 2,5 do + 2,5)
1	Denmark	2,40
2	Finland	2,25
3	New Zealand	2,16
4	Singapore	2,09
5	Norway	2,07
6	Sweden	2,06
7	Switzerland	2,01
8	Netherlands	1,92
9	Luxembourg	1,88
10	Germany	1,82
14	Ireland	1,67
16	United Kingdom	1,62
20	Estonia	1,54
21	Japan	1,54
32	France	1,26
38	United States	1,10
45	Qatar	0,80
54	Spain	0,69
55	Czech Republic	0,66
67	Italy	0,53
68	Poland	0,51

Źródło: World Bank, 2023.

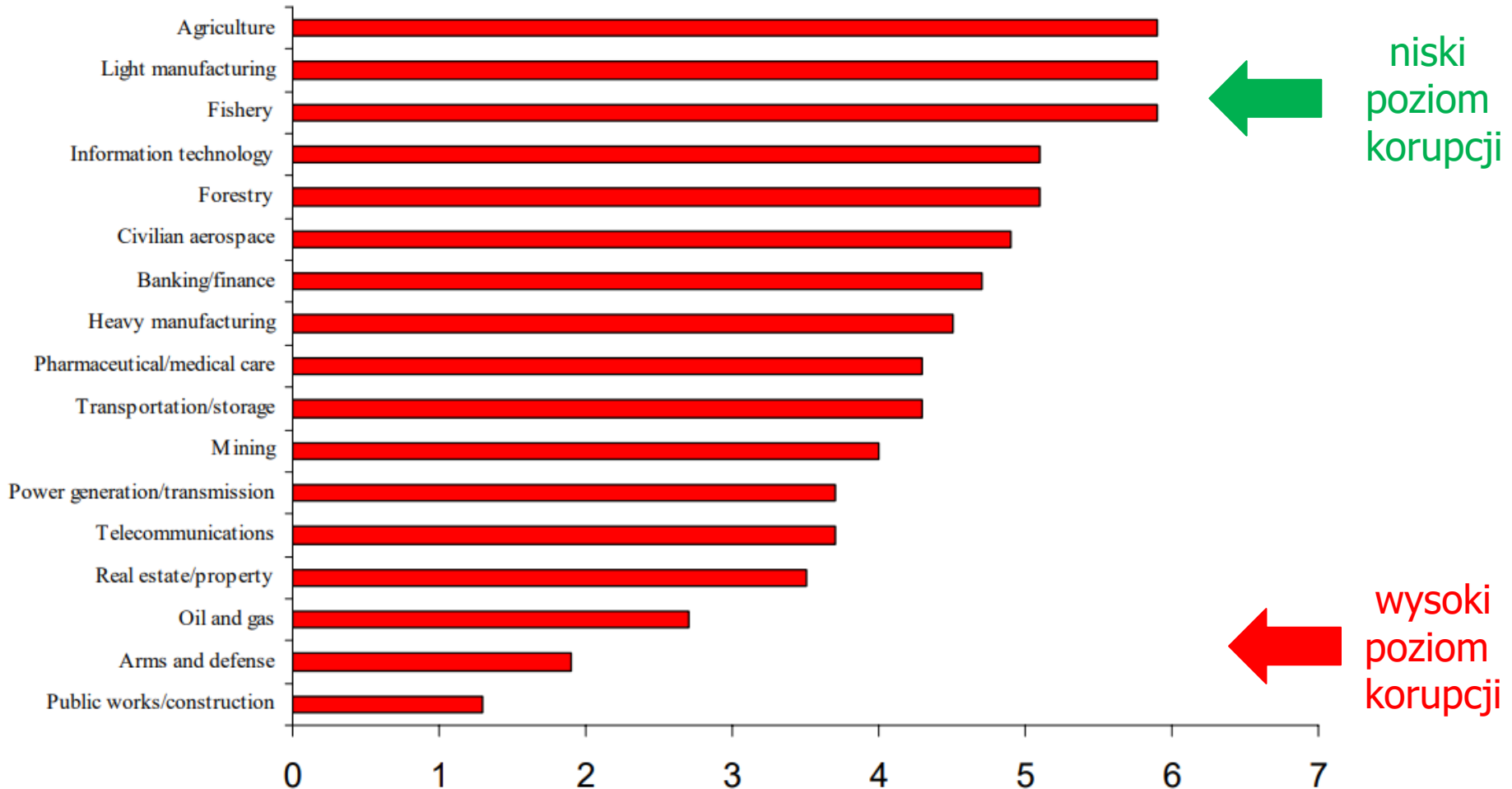
Odzwierciedla postrzeganie zakresu, w jakim władza publiczna jest sprawowana dla prywatnych korzyści, włączając w to zarówno drobne korzyści, jak i wielkie formy korupcji, a także „przejmowanie” państwa przez elity i prywatne interesy.

WGI - Control of Corruption, 2022

Lp.	Kraj	Wskaźnik (skala od - 2,5 do + 2,5)
93	Greece	0,04
96	China	0,02
107	Bulgaria	-0,16
119	India	-0,32
136	Argentina	-0,45
145	Brazil	-0,57
146	Belarus	-0,58
147	Niger	-0,59
151	Ukraine	-0,63
157	Egypt, Arab Rep.	-0,68
172	Russian Federation	-0,98
182	Nigeria	-1,10
183	Iran, Islamic Rep.	-1,13
187	Afghanistan	-1,18
190	Iraq	-1,21
204	Burundi	-1,52
205	Libya	-1,53
206	Congo, Dem. Rep.	-1,54
207	Equatorial Guinea	-1,60
208	Korea, Dem. Rep.	-1,61
209	Venezuela, RB	-1,65
210	Yemen, Rep.	-1,68
211	Syrian Arab Republic	-1,78
212	Somalia	-1,79
213	South Sudan	-1,86

Branże dotknięte korupcją

skala 0 -10, gdzie 0 – skorumpowane, 10 – brak korupcji

Antonios Kantas, zastępca dyrektora ds. uzbrojenia w Ministerstwie Obrony Narodowej Grecji, 1996-2002

Antonios Kantas, przyjął łapówki w kwocie 8 milionów euro w zamian za zakup broni przez Grecję.

Wśród zakupów z udziałem Kantasa są m.in. niemieckie czołgi Leopard 2, francuskie pociski Exocet dla myśliwców Mirage, niemiecka haubiccoarmata PzH 2000, szwedzki radar rozpoznania artyleryjskiego "ARTHUR,,.

„Zgodziłem się przyjąć łapówkę tyle razy, że nie potrafię przypomnieć sobie każdej z nich”.

Przestępstwa korupcyjne przy transakcjach międzynarodowych

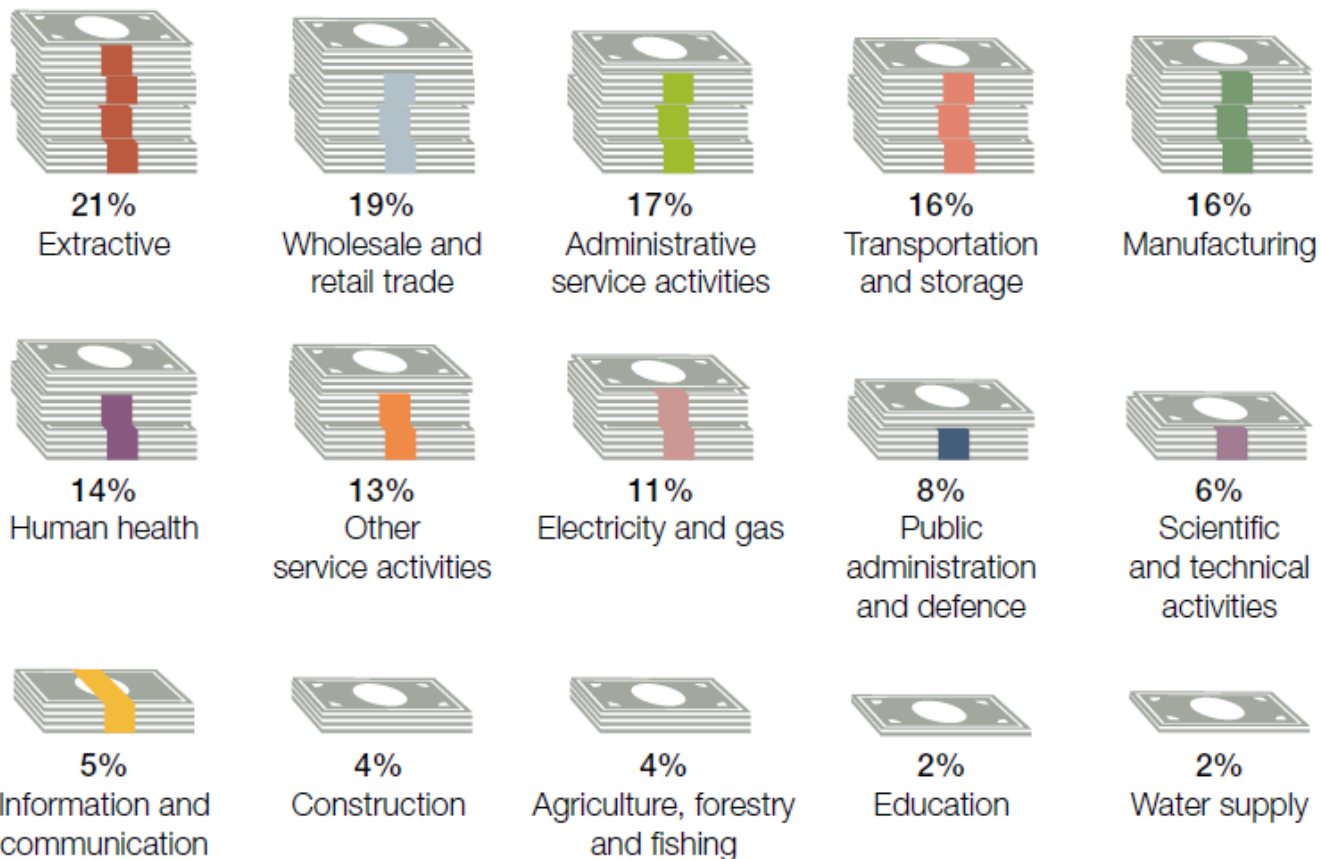
Większość (prawie 60%) przypadków korupcji odnotowano w 4 sektorach: wydobywczym (19%), budowlanym (15%), transportowym (15%) oraz ICT (10%).

W większości przypadków łapówki płacono, aby uzyskać kontrakt od sektora publicznego (57% przypadków).

Kwota łapówek wynosiła średnio 10,9% wartości kontraktu / 34,5% zysku z transakcji. Najwyższa jednostkowa kwota łapówki wyniosła 149 mln USD.

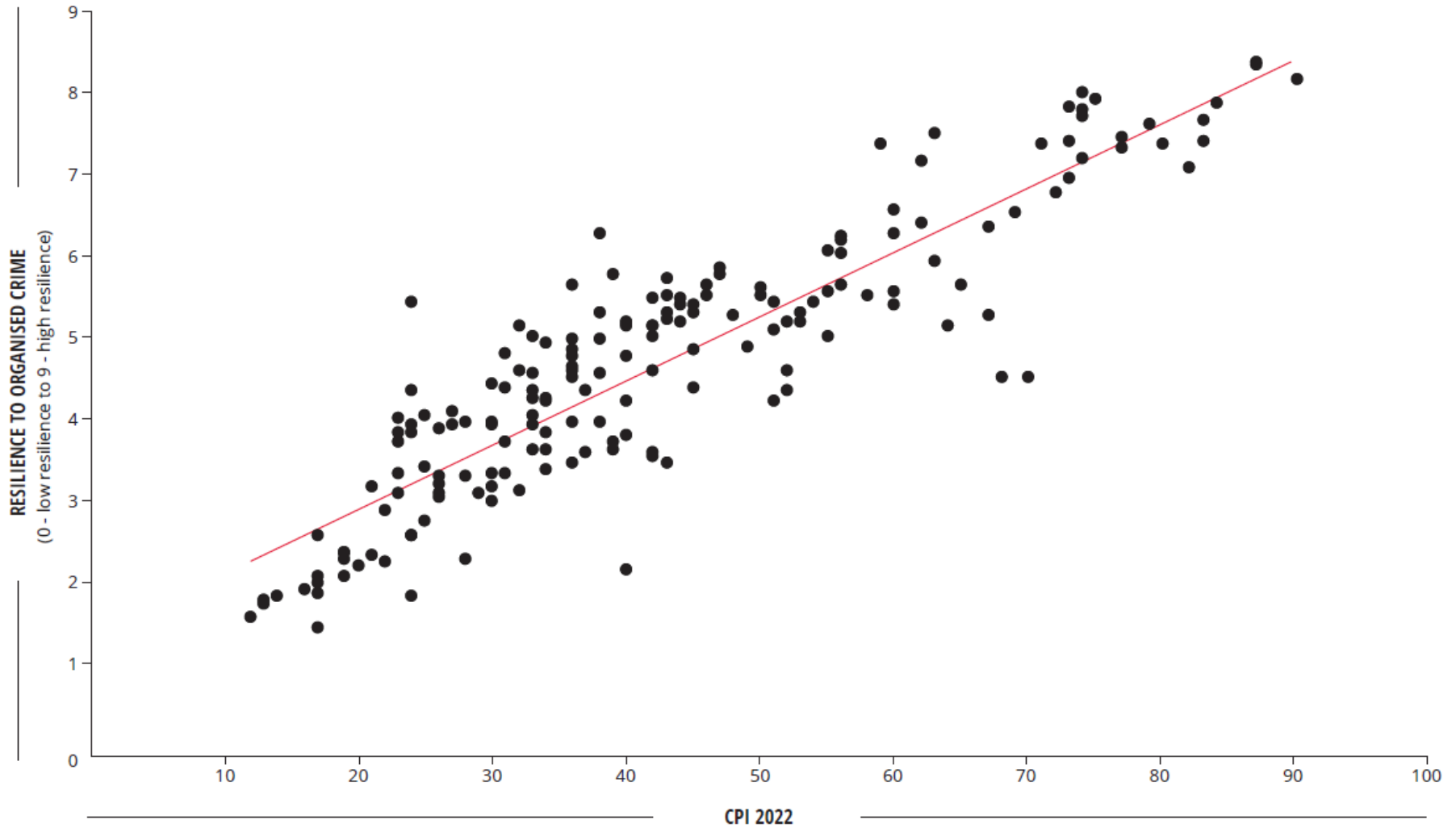
Pośrednicy byli zaangażowani w 75% przypadków zdarzeń korupcyjnych.

Łapówki jako % wartości transakcji – analiza wg sektorów gospodarki

Source: OECD analysis of foreign bribery cases concluded between 15/02/1999 and 01/06/2014. Based on the 55 cases which contained information both on the amount paid in bribes and on the transaction value.

Odporność na przestępczość zorganizowaną a korupcja

Source: Transparency International's Corruption Perceptions Index 2022 and the Global Initiative against Transnational Organized Crime.

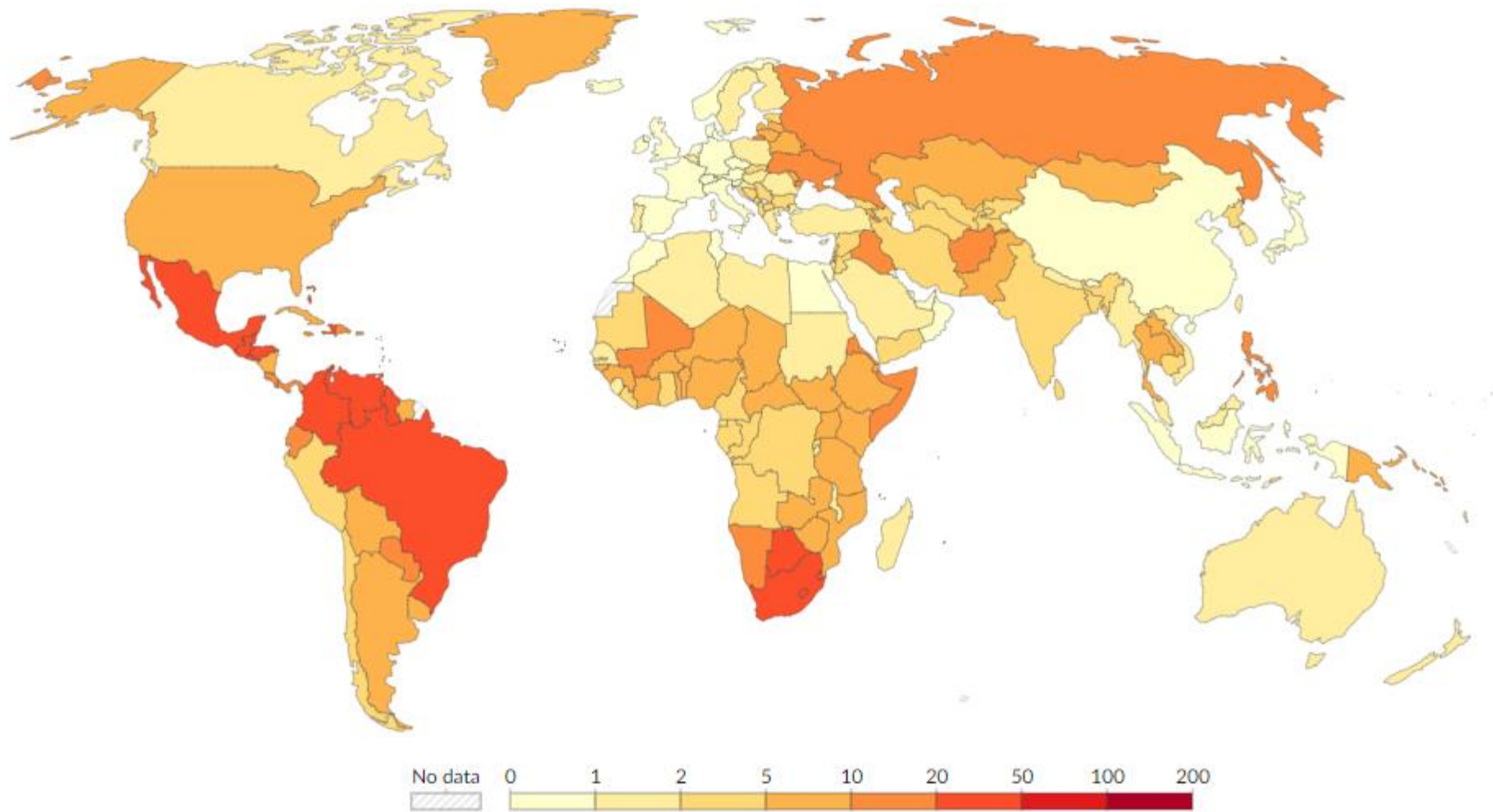
Źródło: Transparency International, 2023.

Crime kills far more people than armed conflict

Źródło: UNODC, Global study on homicide 2019.

Wskaźnik zabójstw (na 100 000 mieszkańców), 2019

Źródło: <https://ourworldindata.org/grapher/homicide-rate>

Zabójstwa (na 100 tys. mieszkańców)

Kraj	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Salwador	64,5	70,4	41,6	40,1	62,3	105,2	83,0	62,0	52,1	37,2	21,3
Jamajka	51,5	40,1	38,8	42,0	35,0	41,8	46,6	56,4	43,9	45,5	44,9
Honduras	75,0	83,8	83,0	73,1	65,8	56,5	55,6	41,0	38,9	42,0	36,3
RPA	31,0	29,9	30,7	31,7	32,6	33,7	33,8	35,7	36,4	36,4	33,5
Meksyk	22,6	23,5	22,1	19,4	16,6	17,0	19,9	25,7	29,1	28,7	28,4
Brazylia	26,7	26,4	28,3	28,3	29,5	28,5	29,7	30,7	26,7	20,9	22,5
Kolumbia	34,2	35,3	35,7	33,2	28,4	26,9	25,7	25,0	25,3	24,0	22,6
Rosja	11,6	11,3	11,3	11,1	11,4	11,5	10,9	9,1	8,2	7,7	7,3
Świat	6,0	6,1	6,1	6,0	6,0	5,9	5,9	5,9	5,8	5,6	5,6
USA	4,8	4,7	4,7	4,5	4,4	4,9	5,4	5,3	5,0	5,1	6,5
Francja	1,3	1,4	1,2	1,2	1,2	1,6	1,4	1,3	1,2	1,3	1,3
Wielka Brytania	1,2	1,0	1,0	0,9	0,9	1,0	1,2	1,2	1,1	1,1	1,0
Szwecja	1,0	0,9	0,7	0,9	0,9	1,1	1,1	1,1	1,1	1,1	1,2
Niemcy	1,0	0,9	0,8	0,8	0,9	0,8	1,2	1,0	0,9	0,7	0,9
Polska	1,0	1,1	1,1	0,8	0,8	0,8	0,7	0,8	0,7	0,7	0,7
Szwajcaria	0,7	0,6	0,6	0,7	0,5	0,7	0,5	0,5	0,6	0,5	0,5
Norwegia	0,6	2,2	0,5	0,9	0,6	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5	0,6
Japonia	0,4	0,3	0,3	0,3	0,3	0,3	0,3	0,2	0,3	0,3	0,3
Singapur	0,4	0,3	0,2	0,3	0,3	0,3	0,3	0,2	0,2	0,2	0,2

Intentional homicide is defined as unlawful death purposefully inflicted on a person by another person.

Mara 18

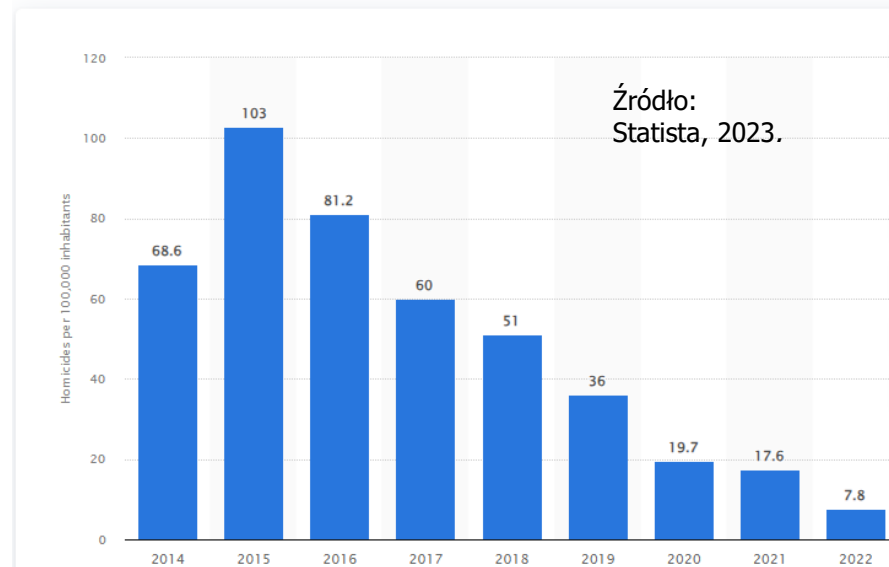
Mara 18 (M-18)

Origin	Unlike Mara Salvatrucha, Mara 18 (or the "18th Street Gang") was created by Mexican immigrants in 1959 in the Pico Union district in Los Angeles, California. At the time, the gang was created to protect themselves from other ethnic gangs, and they incorporated other Latinos, including Central American refugees. Under the United States immigration policies of the 1990s, foreign-born residents with criminal charges were deported to their home countries, which contributed to the spreading of the gang culture in Central America, particularly in the Northern Triangle.
No. of members	Guatemala: 14,000-17,000 El Salvador: 8,000-10,000 Honduras: 5,000
Distinctive signs	Tattoos, graffiti, hand signs, slang, but as with MS-13, <i>mano dura</i> laws have forced M-18 members to be less publicly-identifiable in appearance.
Areas of influence	Present in urban areas of El Salvador (San Salvador, Santa Ana, Sonsonate, La Libertad, San Miguel), Guatemala (Guatemala City, San Marcos, Xela, Antigua etc.), Honduras (Tegucigalpa, San Pedro Sula), Mexico, and the United States. Some members have been recently arrested in Panama and Costa Rica.
Organization	Like MS-13, Mara 18 is also organized by local subdivisions known as <i>clicas</i> which are more or less independent from each other. There is also an internal hierarchy inside the <i>clica</i> : the " <i>ranflero</i> " is the leader, the " <i>llaveros</i> " his close partners and the " <i>soldados</i> " obey the " <i>llaveros</i> ". The " <i>chequeos</i> " are the members who have recently been integrated. Their putative national structure, the " <i>rueda de barrio</i> ," brings together the " <i>ranfleros</i> " of the 15 most powerful <i>clicas</i> in the country.
Relations with other groups	Historical rivals of the MS-13. Opportunistic alliances with other M-18 members and <i>clicas</i> in other countries.
Activities	Extortion (bus companies, local businesses, private individuals), street-level drug trafficking (cannabis and some cocaine), theft, murder-for-hire.
Violence	While undeniably violent, the share of national homicides attributable to M-18 varies between countries, and remains controversial.

Wskaźnik zabójstw w Salvadorze

Homicide rate in El Salvador from 2014 to 2022

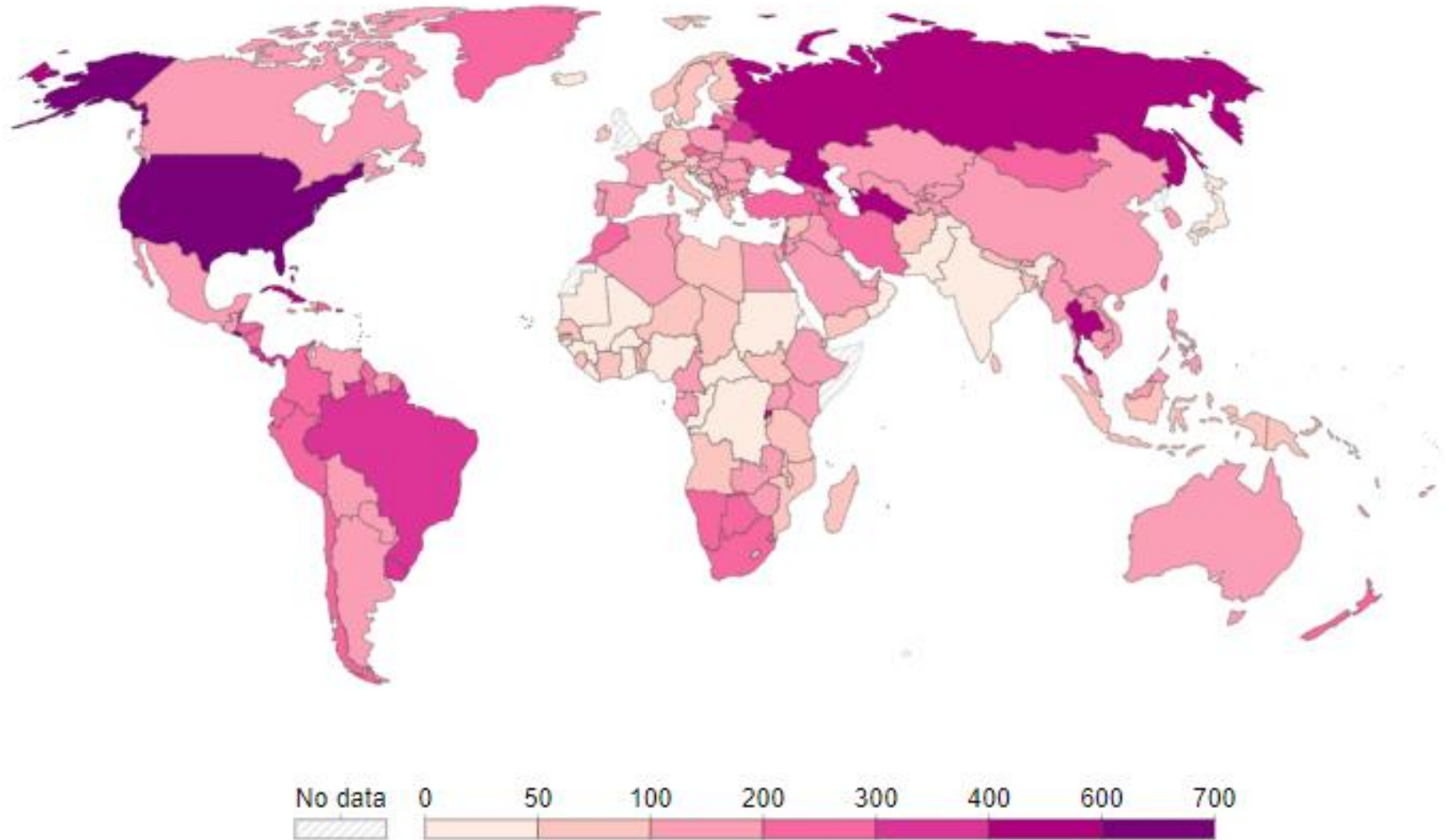
(in number of homicides per 100,000 inhabitants)

Nayib Bukele
Prezydent Salvadoru

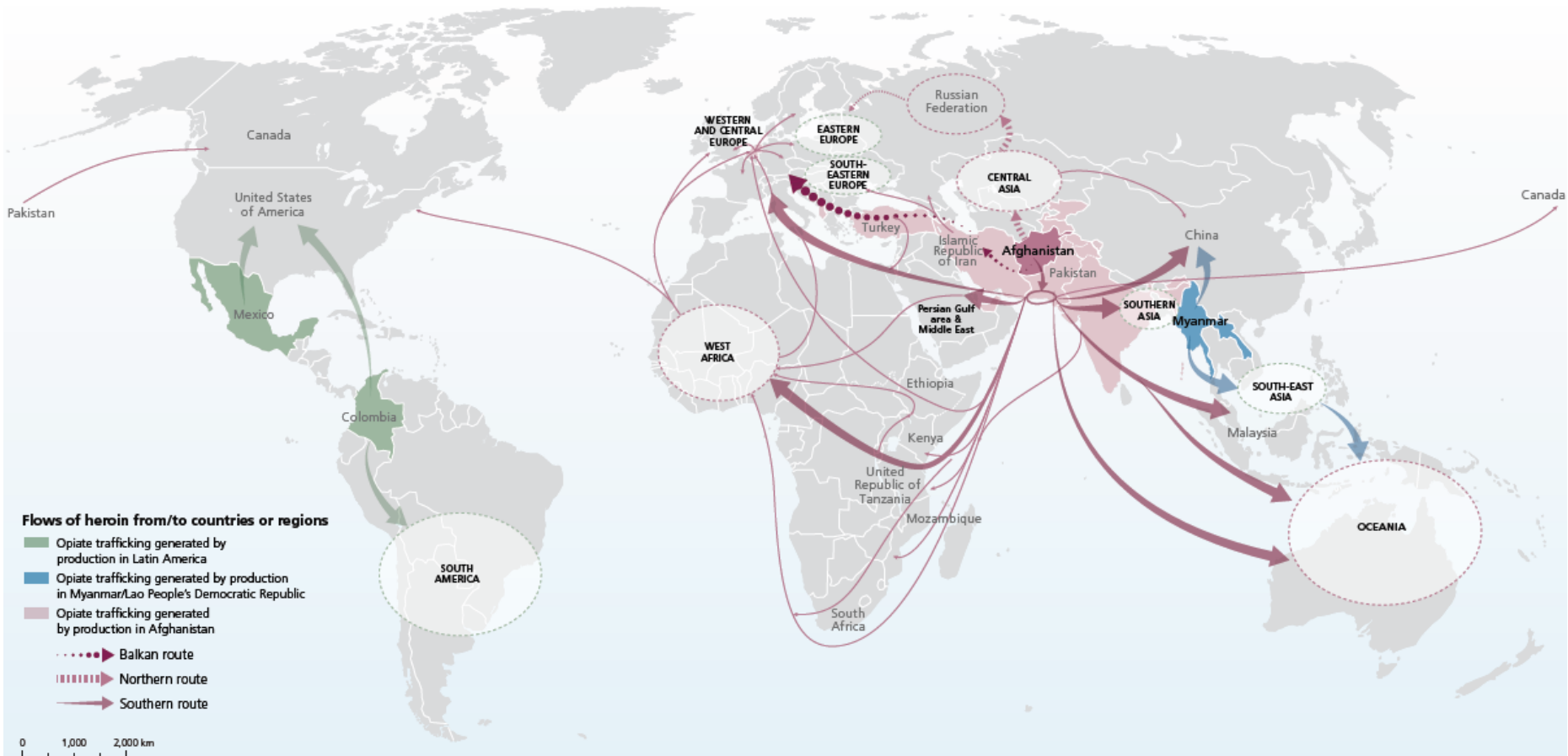

Liczba więźniów (na 100 000 mieszkańców), 2018

Źródło: World Prison Brief (2018).

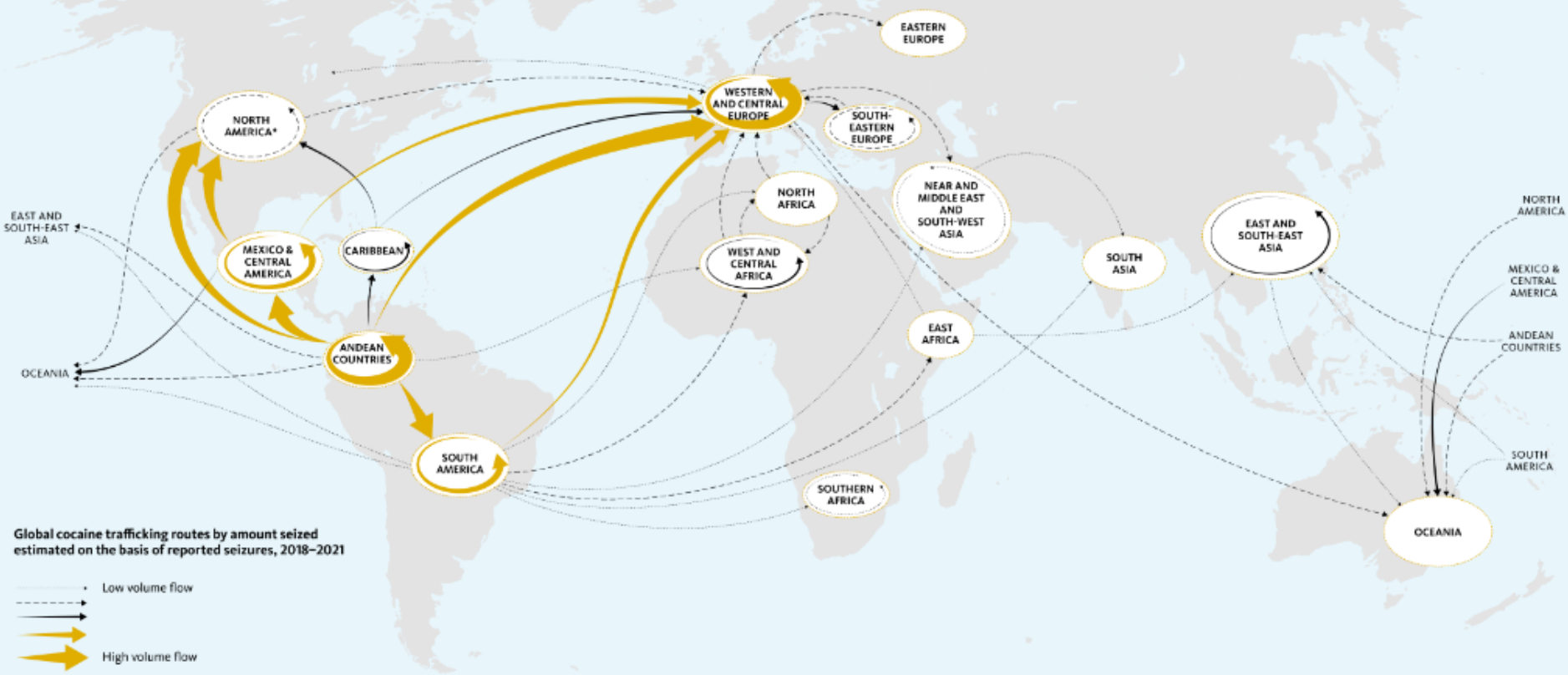
Główne szlaki przemytu opiatów

Źródło: UNODC, World Drug Report 2015.

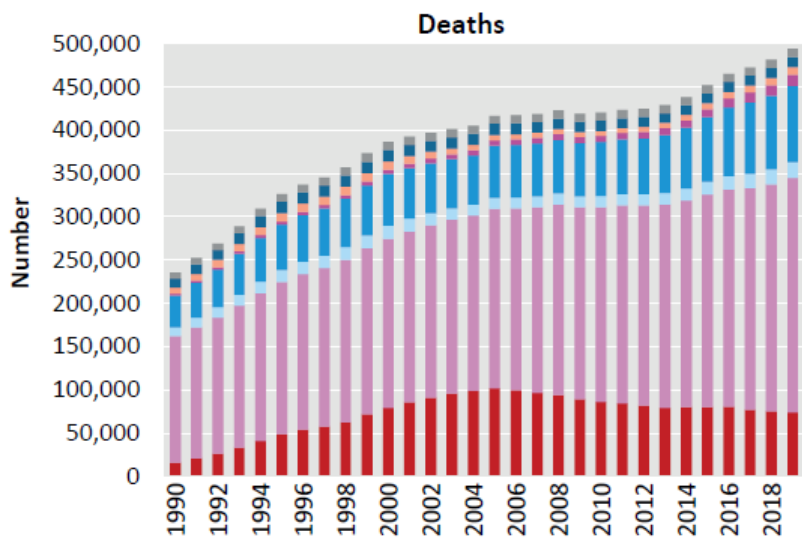
Główne szlaki przemytu kokainy

Main cocaine trafficking flows, as described by reported seizures, 2017-2021

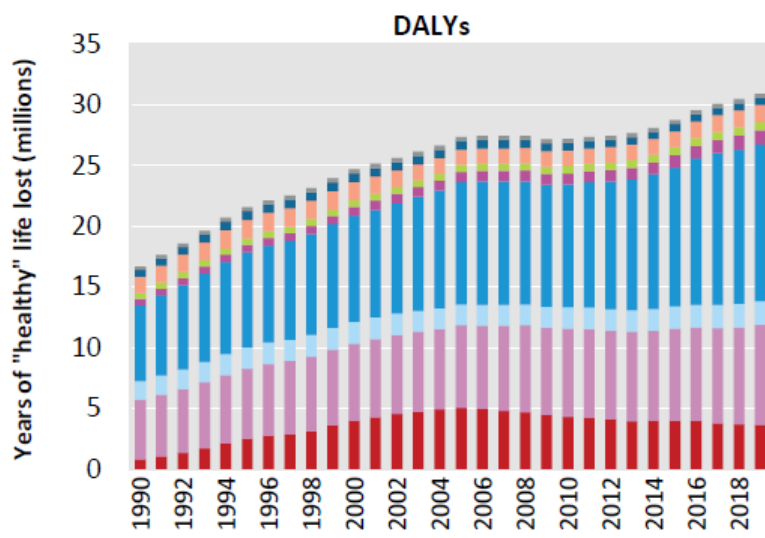

Zgony i utracone lata zdrowego życia w wyniku używania narkotyków – świat, 1990-2019

W 2019 r. odnotowano ok. **494 000 zgonów powiązanych z używaniem narkotyków.**

- HIV/AIDS
- Other drug use disorders
- Cocaine use disorders
- Amphetamine use disorders
- Other

- Hepatitis C (liver cancer, cirrhosis and other chronic liver diseases)
- Opioid use disorders
- Cannabis use disorders
- Self-harm

Źródło: UNODC, World Drug Report 2021.

Kary za wybrane przestępstwa narkotykowe w Singapurze

Under Schedule 2 of the Misuse of Drugs Act any person importing, exporting, or found in **possession** of more than the following quantities of drugs receives a **mandatory death sentence**:

1200 grams of opium and containing more than 30 grams of morphine (§5 and §7, (2)(b));

30 grams of morphine (§5 and §7, (3)(b));

15 grams of diamorphine (heroin) (diamo (§5 and §7, (4)(b));

30 grams of cocaine (§5 and §7, (5)(b));

500 grams of cannabis (§5 and §7, (6)(b));

1000 grams of cannabis mixture (§5 and §7, (7)(b));

200 grams of cannabis resin (§5 and §7, (8)(b));

250 grams of methamphetamine (§5 and §7, (9)(b)).

Death sentences are also mandatory for any person caught **manufacturing**:

Morphine, or any salt of morphine, ester of morphine or salt of ester of morphine (§6, (2));

Diamorphine (heroin) or any salt of diamorphine (§6, (3));

Cocaine or any sale of cocaine (§6, (4));

Methamphetamine (§6, (5)).

Wskaźniki uzależnienia oraz zgony związane z przedawkowaniem narkotyków w Singapurze i w USA

Wskaźniki uzależnienia:

Singapur: **30** na 100 tys. mieszkańców

USA: **600** na 100 tys. mieszkańców

W USA w okresie IV.2020-IV.2021 r. **100 306 osób zmarło** z przedawkowania narkotyków (wzrost o 28,5% r/r) [Źródło CDC].

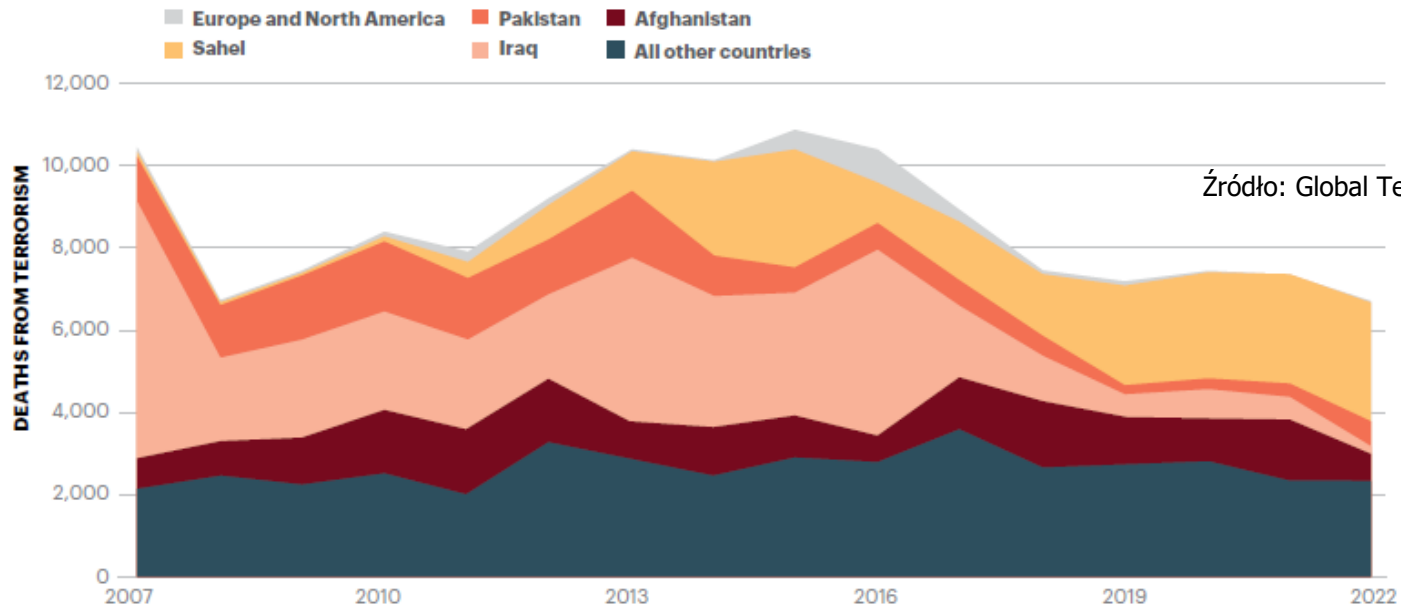
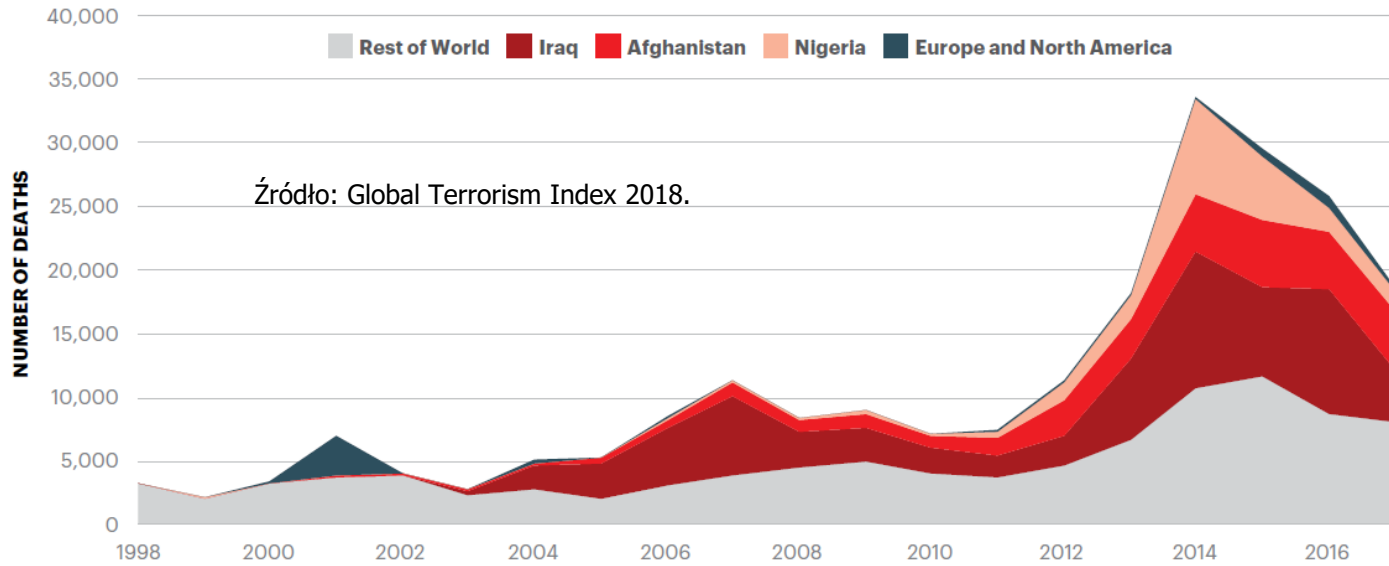

Terroryzm

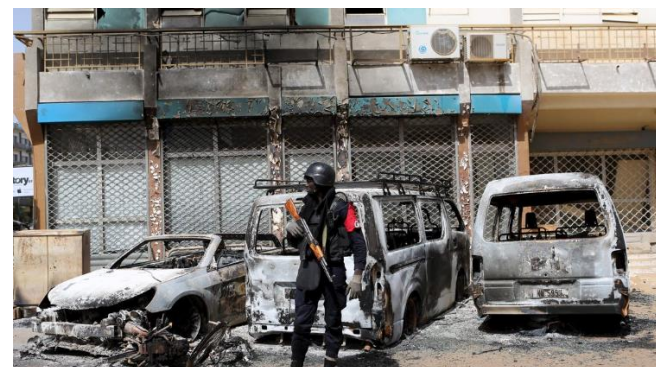
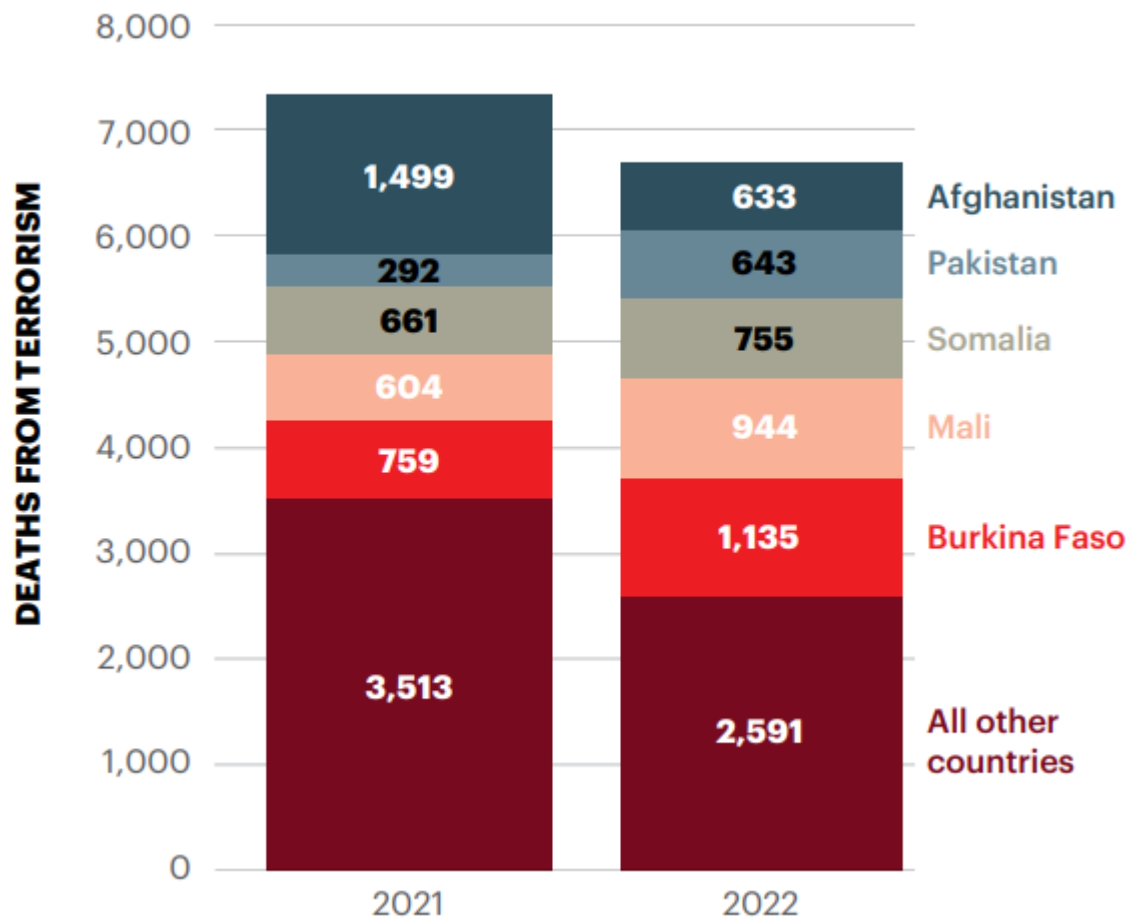
Terroryzm - różnie umotywowane, najczęściej ideologicznie, planowane i zorganizowane działania pojedynczych osób lub grup, podejmowane z naruszeniem istniejącego prawa w celu wymuszenia od władz państwowych i społeczeństwa określonych zachowań i świadczeń, często naruszające dobra osób postronnych; **działania te są realizowane z całą bezwzględnością, za pomocą różnych środków (nacisk psychiczny, przemoc fizyczna, użycie broni i ładunków wybuchowych), w warunkach specjalnie nadanego im rozgłosu i celowo wytworzonego w społeczeństwie lęku.**

Akty terrorystyczne są uzasadniane różnymi ideami: politycznymi, społecznymi, narodowościowymi i religijnymi, niekiedy niewyraźnymi lub pomieszаныmi i mają również przyczynę w psychicznych anomaliach terrorystów. **Sprawcy przywiązują dużą wagę do nadania swym wystąpieniom rozgłosu medialnego.**

Liczba zgonów w wyniku zamachów terrorystycznych

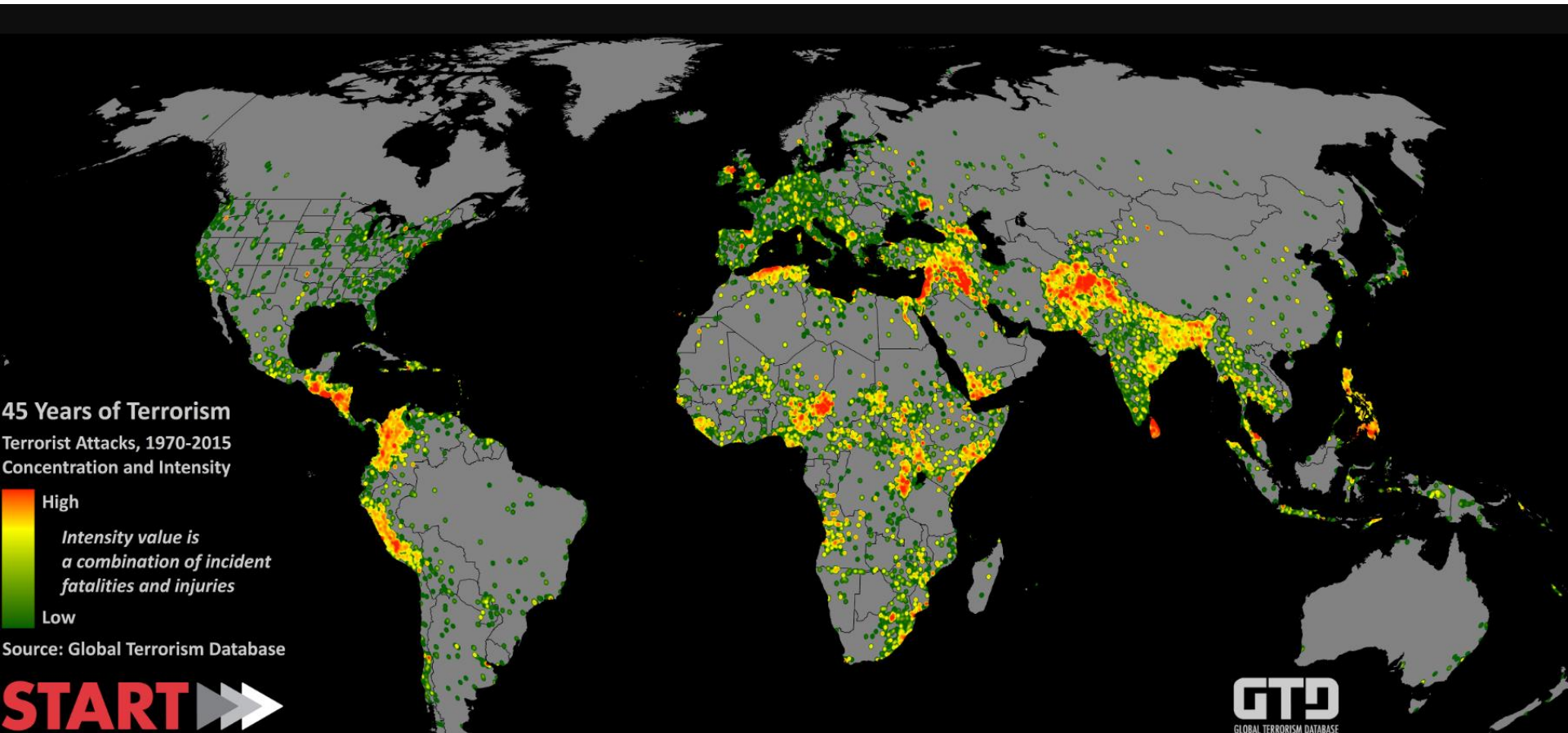

Liczba zgonów w wyniku zamachów terrorystycznych

W 2022 r. liczba ofiar śmiertelnych terroryzmu spadła o 9 procent, do **6701** ofiary śmiertelne

Ataki terrorystyczne, 1970-2015

Źródło: Global Terrorism Database, 2018.

Global Terrorism Index 2023 (1)

RANK	COUNTRY	SCORE	RANK CHANGE	RANK	COUNTRY	SCORE	RANK CHANGE	RANK	COUNTRY	SCORE	RANK CHANGE
1	 Afghanistan	8.822	↔	29	 Sri Lanka	4.839	↓ 4	56	 Ethiopia	3.044	↓ 7
2	 Burkina Faso	8.564	↑ 2	30	 United States of America	4.799	↓ 2	57	 Argentina	2.875	↔
3	 Somalia	8.463	↔	31	 Greece	4.793	↓ 2	58	 Slovakia	2.784	↑ 38
4	 Mali	8.412	↑ 3	32	 Libya	4.730	↓ 5	59	 Belgium	2.763	↑ 11
5	 Syria	8.161	↑ 1	33	 Palestine	4.611	↓ 1	60	 Spain	2.712	↓ 5
6	 Pakistan	8.160	↑ 3	34	 France	4.419	↑ 2	61	 Austria	2.677	↓ 8
7	 Iraq	8.139	↓ 5	35	 Germany	4.242	↓ 4	62	 Japan	2.398	↑ 12
8	 Nigeria	8.065	↓ 3	36	 Nepal	4.134	↓ 2	63	 Saudi Arabia	2.387	↓ 9
9	 Myanmar (Burma)	7.977	↑ 1	37	 Algeria	4.083	↑ 3	64	 Sweden	2.307	↑ 7
10	 Niger	7.616	↓ 2	38	 Tanzania	4.065	↓ 3	65	 Switzerland	2.205	↓ 9
11	 Cameroon	7.347	↑ 1	39	 Burundi	4.051	↓ 6	66	 Ecuador	2.198	↓ 8
12	 Mozambique	7.330	↓ 1	40	 Tunisia	3.989	↓ 1	67	 Netherlands	2.120	↓ 8
13	 India	7.175	↔	41	 Peru	3.856	↓ 3	68	 Jordan	2.033	↓ 8
14	 Democratic Republic of the Congo	6.872	↑ 2	42	 United Kingdom	3.840	↓ 5	69	 Australia	1.830	↓ 8
15	 Colombia	6.697	↓ 1	43	 Bangladesh	3.827	↓ 2	70	 Uzbekistan	1.731	↑ 26
16	 Egypt	6.632	↓ 1	44	 Djibouti	3.800	↑ 52	71	 Paraguay	1.605	↓ 7
17	 Chile	6.619	↑ 1	45	 Russia	3.799	↓ 1	72	 Mexico	1.578	↓ 10
18	 Philippines	6.328	↓ 1	46	 New Zealand	3.776	↓ 4	73	 Ukraine	1.535	↓ 10
19	 Chad	6.168	↔	47	 Côte d'Ivoire	3.747	↓ 4	74	 Cyprus	1.392	↓ 8
20	 Kenya	6.163	↔	48	 Uganda	3.599	↓ 3	75	 Malaysia	1.357	↓ 7
21	 Iran	5.688	↑ 5	49	 Norway	3.514	↑ 31	76	 United Arab Emirates	1.241	↑ 20
22	 Yemen	5.616	↓ 1	50	 Tajikistan	3.438	↓ 3	77	 Senegal	1.108	↓ 5
23	 Türkiye	5.600	↔	51	 Venezuela	3.409	↓ 5	78	 Eswatini	1.058	↓ 5
24	 Indonesia	5.502	↔	52	 Lebanon	3.400	↔	=79	 Bahrain	0.826	↓ 14
25	 Israel	5.489	↑ 5	53	 Italy	3.290	↓ 3	=79	 Rwanda	0.826	↓ 3
26	 Thailand	5.430	↓ 4	54	 Canada	3.275	↓ 6	=79	 South Africa	0.826	↓ 3
27	 Togo	4.915	↑ 49	55	 Central African Republic	3.194	↑ 12	=79	 Uruguay	0.826	↓ 4
28	 Benin	4.840	↑ 23								

Źródło: Institute for Economics & Peace, 2023.

Global Terrorism Index 2023 (2)

RANK	COUNTRY	SCORE	RANK CHANGE	RANK	COUNTRY	SCORE	RANK CHANGE	RANK	COUNTRY	SCORE	RANK CHANGE
83	 Morocco	0.757	↓ 4	=93	 Equatorial Guinea	0.000	↔	=93	 Mongolia	0.000	↔
84	 Romania	0.682	↓ 3	=93	 Eritrea	0.000	↔	=93	 Montenegro	0.000	↔
85	 Brazil	0.599	↓ 2	=93	 Estonia	0.000	↔	=93	 Namibia	0.000	↔
86	 Lithuania	0.508	↓ 1	=93	 Finland	0.000	↓ 11	=93	 Nicaragua	0.000	↔
=87	 Ireland	0.291	↓ 1	=93	 Gabon	0.000	↓ 4	=93	 North Korea	0.000	↔
=87	 Mautitania	0.291	↓ 1	=93	 Georgia	0.000	↔	=93	 Oman	0.000	↔
89	 Vietnam	0.227	↓ 1	=93	 Ghana	0.000	↔	=93	 Panama	0.000	↔
=90	 Angola	0.158	↓ 1	=93	 Guatemala	0.000	↔	=93	 Papua New Guinea	0.000	↔
=90	 Denmark	0.158	↓ 1	=93	 Guinea	0.000	↔	=93	 Poland	0.000	↔
=90	 Kosovo	0.158	↓ 1	=93	 Guinea-Bissau	0.000	↔	=93	 Portugal	0.000	↔
=93	 Albania	0.000	↔	=93	 Guyana	0.000	↔	=93	 Qatar	0.000	↔
=93	 Armenia	0.000	↔	=93	 Haiti	0.000	↔	=93	 Republic of the Congo	0.000	↔
=93	 Azerbaijan	0.000	↔	=93	 Honduras	0.000	↔	=93	 Serbia	0.000	↔
=93	 Belarus	0.000	↔	=93	 Hungary	0.000	↔	=93	 Sierra Leone	0.000	↔
=93	 Bhutan	0.000	↔	=93	 Iceland	0.000	↔	=93	 Singapore	0.000	↔
=93	 Bolivia	0.000	↔	=93	 Jamaica	0.000	↔	=93	 Slovenia	0.000	↔
=93	 Bosnia and Herzegovina	0.000	↔	=93	 Kazakhstan	0.000	↔	=93	 South Korea	0.000	↔
=93	 Botswana	0.000	↔	=93	 Kuwait	0.000	↔	=93	 South Sudan	0.000	↔
=93	 Bulgaria	0.000	↔	=93	 Kyrgyz Republic	0.000	↔	=93	 Sudan	0.000	↓ 9
=93	 Cambodia	0.000	↔	=93	 Laos	0.000	↔	=93	 Taiwan	0.000	↑ 1
=93	 China	0.000	↓ 25	=93	 Latvia	0.000	↔	=93	 The Gambia	0.000	↔
=93	 Costa Rica	0.000	↔	=93	 Lesotho	0.000	↔	=93	 Timor-Leste	0.000	↔
=93	 Croatia	0.000	↔	=93	 Liberia	0.000	↔	=93	 Trinidad and Tobago	0.000	↔
=93	 Cuba	0.000	↔	=93	 Macedonia (FYR)	0.000	↑ 2	=93	 Turkmenistan	0.000	↔
=93	 Czech Republic	0.000	↓ 4	=93	 Madagascar	0.000	↔	=93	 Zambia	0.000	↔
=93	 Dominican Republic	0.000	↔	=93	 Malawi	0.000	↔	=93	 Zimbabwe	0.000	↔
=93	 El Salvador	0.000	↔	=93	 Mauritius	0.000	↔				
				=93	 Moldova	0.000	↔				